

บทที่ 7

สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

บทที่ 7

สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

ตามที่กรมทางหลวงได้ว่าจ้างบริษัท เอ็นแคด คอนซัลแตนท์ จำกัด ให้การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการทางหลวงหมายเลข 319 ปราจีนบุรี - อ.พนมสารคาม ตอน บ.หนองบัวหมี - อ.พนมสารคาม ตอน 2 จ.ปราจีนบุรี (ระยะดำเนินการ) ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการจำนวน 720 วัน นับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2565 และต้องปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2567 โดยจุดเริ่มต้นโครงการที่ กม.34+639 และจุดสิ้นสุดโครงการที่ กม.47+765 ระยะทางประมาณ 13.126 กิโลเมตร

ปัจจุบันโครงการก่อสร้างขยายทางหลวงหมายเลข 319 จากเดิม 2 ช่องจราจร เป็น 6 ช่องจราจร เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้เปิดใช้งานโครงการ โดยส่งมอบพื้นที่ให้แขวงทางหลวงฉะเชิงเทรา และแขวงทางหลวงปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2565

7.1.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแผนการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการทางหลวงหมายเลข 319 ปราจีนบุรี - อ.พนมสารคาม ตอน บ.หนองบัวหมี - อ.พนมสารคาม ตอน 2 จ.ปราจีนบุรี (ระยะดำเนินการ) ประกอบด้วย การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการทั่วไป จำนวน 28 มาตรการ การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 มาตรการ รวม 3 ข้อ รายละเอียดดังนี้

1) สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ประกอบด้วย มาตรการทั่วไป จำนวน 8 มาตรการ และมาตรการฯ เฉพาะของโครงการ จำนวน 20 มาตรการ รวมมาตรการทั้งสิ้น จำนวน 28 มาตรการ สรุปได้ดังนี้

- ปฏิบัติตามมาตรการครบถ้วน	8 มาตรการ	คิดเป็นร้อยละ 28.57
- ปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามมาตรการ	1 มาตรการ	คิดเป็นร้อยละ 3.57
- มาตรการที่ไม่สามารถประเมินผลได้	19 มาตรการ	คิดเป็นร้อยละ 67.86
รวม	28 มาตรการ	

2) สรุปผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ มีจำนวน 2 มาตรการ รวม 3 ข้อ สรุปได้ดังนี้

- มีมาตรการที่ไม่สามารถประเมินผลได้ จำนวน 3 ข้อ

7.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลและประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแผนการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ตามที่เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการที่ต้องปฏิบัติทั้งสิ้น 28 มาตรการ ซึ่งสามารถประเมินประสิทธิผลได้ จำนวน 8 มาตรการ มีประสิทธิภาพมากทั้งหมด ร้อยละ 100.00

ส่วนผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลและประสิทธิภาพของแผนการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ยังไม่สามารถประเมินประสิทธิผลได้ จำนวน 3 ข้อ คิดเป็น ร้อยละ 100.00

7.1.3 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวนทั้งสิ้น รวม 5 แผนงาน ปัจจุบันดำเนินการครบถ้วน ทั้ง 5 แผนงาน รายละเอียดดังตารางที่ 7.1.3-1

7.2 ข้อเสนอแนะ

7.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับโครงการ

ในการดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการที่ผ่านมา ยังไม่มีผลกระทบที่ต้องห่วงกังวล หรือมีปัญหาข้อร้องเรียนในพื้นที่แต่อย่างใด จึงยังไม่พบปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินการติดตามแต่อย่างใด

7.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับโครงการทางหลวงที่มีการจัดทำรายงาน EIA อื่น ๆ ในอนาคต

มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

- ด้านเสียง กล่าวคือ “หากผลการติดตามตรวจสอบระดับเสียงในระยะดำเนินการมีค่าเกินมาตรฐานกำหนด กรมทางหลวงติดตั้งกำแพงกันเสียงริมเขตทางบริเวณชุมชนหมู่ 9 บ้านหนองน้ำพุ ในปี พ.ศ. 2564 และพิจารณาติดตั้งกำแพงกันเสียงเพิ่มเติมบริเวณชุมชนหมู่ 2 บ้านแสงสว่าง และชุมชนหมู่ 10 บ้านหัวกระสังข์ ในปี พ.ศ. 2573 และชุมชนหมู่ 12 บ้านห้วยปลีก ในปี พ.ศ. 2583 โดยเลือกใช้วัสดุประเภทอะคริลิกใส ความหนา 6.0 มิลลิเมตร ที่มีค่าระดับเสียงที่ลดลงจากวัสดุกันเสียง (Transmission Loss) เท่ากับ 22.0 dB(A) ”

- ข้อเสนอแนะ

การกำหนดมาตรการฯ ที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการก่อสร้างเพื่อป้องกันผลกระทบในระยะดำเนินการนั้น ควรมีการกำหนดมาตรการสำรองในช่วงระยะแรกด้วย เนื่องจากหากผลการตรวจวัดมีค่าเกินเกณฑ์ค่ามาตรฐานก็ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ทันที ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีมาตรการสำรองไว้เพื่อเตรียมความพร้อม เช่น การติดตั้งป้ายจำกัดความเร็ว เป็นต้น

7.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป

การติดตามที่ผ่านมาโครงการได้มีการเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ปรึกษาจึงขอเสนอมาตรการติดตามฯ ในระยะต่อไป รวมทั้งสิ้น 2 ปัจจัย สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 7.2.3-1 รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7.1.3-1 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ ระยะดำเนินการ

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	ค่ามาตรฐาน	ผลการเปรียบเทียบ ค่ามาตรฐาน	สรุปผลการติดตาม	แผนการติดตามในระยะถัดไป	หมายเหตุ
1. คุณภาพอากาศ และบรรยากาศ	มาตรฐานคุณภาพอากาศใน บรรยากาศโดยทั่วไปตาม ประกาศคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2547) ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) และฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2552)	มีค่าไม่เกิน เกณฑ์ค่า มาตรฐานแต่ อย่างไร	ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ ทั้ง 3 ครั้ง จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีที่ 1 บ้านโคกหัวข้าว หมู่ที่ 3 สถานีที่ 2 โรงผลิตน้ำดื่ม ชุมชน (หยอดเหรียญ) บ้านห้วยกระสังข์ หมู่ที่ 10 และสถานี ที่ 3 บ้านสระข่อย หมู่ที่ 1 พบว่าปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) ค่าความเข้มข้นเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ปริมาณฝุ่นละอองขนาด เล็กกว่า 10 ไมครอน (PM-10) ในเวลา 24 ชั่วโมง มีค่าไม่เกิน เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไป ตาม ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2547) ในส่วนของก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) มีค่า ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂) มีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2552)	ที่ปรึกษาขอเสนอให้ยกเลิกการ ติดตาม เนื่องจากผลการติดตามใน ระยะดำเนินการตลอด 2 ปีที่ผ่านมา ค่าไม่เกินเกณฑ์ค่ามาตรฐาน และไม่มีการร้องเรียนใดๆ ในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการติดตามที่ ระบุไว้ในรายงาน EIA	รายงาน EIA ฉบับสมบูรณ์ เดือน กันยายน 2562 ระบุไว้ ดังนี้ “ใน 2 ปีแรกที่เปิดดำเนินการ หากผลการตรวจวัดมีค่าไม่เกิน มาตรฐานกำหนดให้ยกเลิกการ ติดตามเฝ้าระวัง แต่หากพบว่ามีค่า ใกล้มาตรฐานให้ดำเนินการติดตาม ต่อในปีที่ 5, 10, 15, 20”
2. เสียง	มาตรฐานระดับเสียง โดย ทั่วไปตามประกาศคณะ กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2540) และ U.S. Department of Housing and Urban Development	มีค่าไม่เกิน เกณฑ์ค่า มาตรฐานแต่ อย่างไร	ผลการตรวจวัดระดับเสียง ทั้ง 4 ครั้ง จำนวน 1 สถานี ได้แก่ สถานีที่ 1 บ้านหนองน้ำพุ หมู่ที่ 9 พบว่าค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hr) ค่าระดับเสียงสูงสุด (Lmax) มีค่า ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไปตามประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 พ.ศ. 2540 ส่วนค่าระดับเสียงกลางวัน-กลางคืน (Ldn) เมื่อเปรียบเทียบ กับมาตรฐานผลกระทบระดับเสียงกลางวัน-กลางคืน (Ldn) ที่มีต่อชุมชน โดย U.S. Department of Housing and Urban Development พบว่า ยอมรับได้ ส่วนค่าระดับเสียงเปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ 10 (L10) ค่าระดับเสียงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 90 (L90) ยังไม่มี ค่ามาตรฐานเปรียบเทียบ	ดำเนินการติดตามระดับเสียง ใน ปี 2573 จำนวน 2 สถานี ได้แก่ - ชุมชนหมู่ 2 บ้านแสงสว่าง - ชุมชนหมู่ 10 บ้านห้วยกระสังข์ ที่ความถี่ จำนวน 2 ครั้งต่อปี	เป็นไปตาม EIA กำหนด

ตารางที่ 7.1.3-1 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ ระยะดำเนินการ (ต่อ)

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	ค่ามาตรฐาน	ผลการเปรียบเทียบ ค่ามาตรฐาน	สรุปผลการติดตาม	แผนการติดตามในระยะถัดไป	หมายเหตุ
3. ความ สั่นสะเทือน	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานความสั่นสะเทือนเพื่อป้องกันผลกระทบต่ออาคาร ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 37 (พ.ศ. 2553) - มาตรฐานกำหนดระดับความสั่นสะเทือนที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนและการรับรู้ Reiher & Meister (1999) 	มีค่าไม่เกินเกณฑ์ค่ามาตรฐานแต่อย่างใด	ผลการตรวจวัดระดับความสั่นสะเทือน ทั้ง 3 ครั้ง จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีที่ 1 บ้านสระข่อย หมู่ที่ 1 สถานีที่ 2 บ้านหัวกระสังข์ หมู่ที่ 10 สถานีที่ 3 บ้านโคกหัวข้าว หมู่ที่ 3 พบว่าระดับความสั่นสะเทือนที่ตรวจวัดได้ในบริเวณทั้ง 3 สถานี มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานกำหนดนั่นคือ ระดับความสั่นสะเทือนไม่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างอาคารตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 37 (พ.ศ. 2553)	ที่ปรึกษาขอเสนอให้ยกเลิกการติดตาม เนื่องจากการติดตามในระยะดำเนินการตลอด 2 ปีที่ผ่านมา ค่าไม่เกินเกณฑ์ค่ามาตรฐาน และไม่มีข้อร้องเรียนใดๆ ในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการติดตามที่ระบุไว้ในรายงาน EIA	รายงาน EIA ฉบับสมบูรณ์ เดือนกันยายน 2562 ระบุไว้ ดังนี้ “ใน 2 ปีแรกที่เปิดดำเนินการหากผลการตรวจวัดมีค่าไม่เกินมาตรฐานกำหนดให้ยกเลิกการติดตามเฝ้าระวัง แต่หากพบว่ามีค่าใกล้มาตรฐานให้ดำเนินการติดตามต่อไปในปีที่ 5, 10, 15, 20”
4. การคมนาคม ขนส่ง	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณจราจร สภาพจราจรและประสิทธิภาพการให้บริการของถนน - ความเสียหายของผิวจราจร - สถิติอุบัติเหตุ สาเหตุและลักษณะความรุนแรงของอุบัติเหตุ 	-	ผลการสำรวจปริมาณจราจรมีสภาพการเคลื่อนตัวได้ดี ส่วนผิวจราจรยังมีสภาพดี ไม่พบความเสียหายแต่อย่างใด	ที่ปรึกษาเห็นควรให้ดำเนินการติดตามปริมาณจราจรในปี 2573 เพื่อเก็บข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์เสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ	เพิ่มเติมจาก EIA กำหนด

ตารางที่ 7.1.3-1 สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ ระยะดำเนินการ (ต่อ)

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	ค่ามาตรฐาน	ผลการเปรียบเทียบ ค่ามาตรฐาน	สรุปผลการติดตาม	แผนการติดตามในระยะถัดไป	หมายเหตุ
5. การควบคุมน้ำท่วมและการระบายน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบสภาพท่อระบายน้ำ การอุดตันของทางระบายน้ำ - สภาพปัญหาน้ำท่วมขัง - ลักษณะการไหล การตื้นเขินของคลอง และลำรางสาธารณะ 	-	ผลการติดตามสภาพท่อ รางระบายน้ำ การอุดตันของทางระบายน้ำอยู่ในสภาพดี ไม่พบปัญหาน้ำท่วมขังแต่อย่างใด ส่วนลักษณะการไหลในลำน้ำ มีสภาพปกติ	ที่ปรึกษาข้อเสนอให้ยกเลิกการติดตาม เนื่องผลการติดตามในระยะดำเนินการตลอด 2 ปี ที่ผ่านมา ไม่พบปัญหาน้ำท่วม และไม่ซื้อร่องเรียนใดๆ ในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการติดตามที่ระบุไว้ในรายงาน EIA	รายงาน EIA ฉบับสมบูรณ์ เดือนกันยายน 2562 ระบุไว้ ดังนี้ “หากการติดตามตรวจสอบต่อเนื่องกัน 2 ปี ไม่พบปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำให้หยุดการติดตามตรวจสอบ

ตารางที่ 7.2.3-1 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ต้องดำเนินการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะถัดไป

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (ตาม TOR)	ระยะ	จำนวนอย่างน้อยที่สุด			ช่วงเวลา	พื้นที่ดำเนินการ
		สถานี	ระยะเวลา	ความถี่		
1. เสียง - L_{eq} 24 hr. - L_{max} - L_{dn} - L_{10} - L_{90}	ระยะ ดำเนินการ	1	5 วัน ต่อเนื่อง	2 ครั้ง/ปี	- เดือนเมษายน 73 - เดือนสิงหาคม 73	- ชุมชนหมู่ 2 บ้านแสงสว่าง - ชุมชนหมู่ 10 บ้านหัวกระสังข์
2. การคมนาคมขนส่ง - สำรวจปริมาณจราจร - รวบรวมข้อมูลสถิติ อุบัติเหตุในพื้นที่โครงการ	ระยะ ดำเนินการ	3	3 วันต่อเนื่อง	2 ครั้ง/ปี	- เดือนเมษายน 73 - เดือนสิงหาคม 73	ทางหลวงหมายเลข 319 ได้แก่ - กม.33+090 - กม.41+876 - กม.107+573